

BAU Finansal Araştırma ve Uygulama Merkezi
Tarihsel Bakış Açısıyla Emtia Piyasası

Mehmet Faruk Bekir¹

şubat 2026

İçerikler

Emtia Piyasalarında Rasyolar ve Dler	2
Küresel Risk İştahı ve Değerli Metal Dengesi: Altın/Bakır ve Altın/Gümüş Rasyosu	3
Gümüşün Grelı ve Reel Getirisi	4
Sonuç ve Değerlendirme	5
Kaynakça	6

¹ BAU Ekonomi ve Finans 3.sınıf öğrencisidir

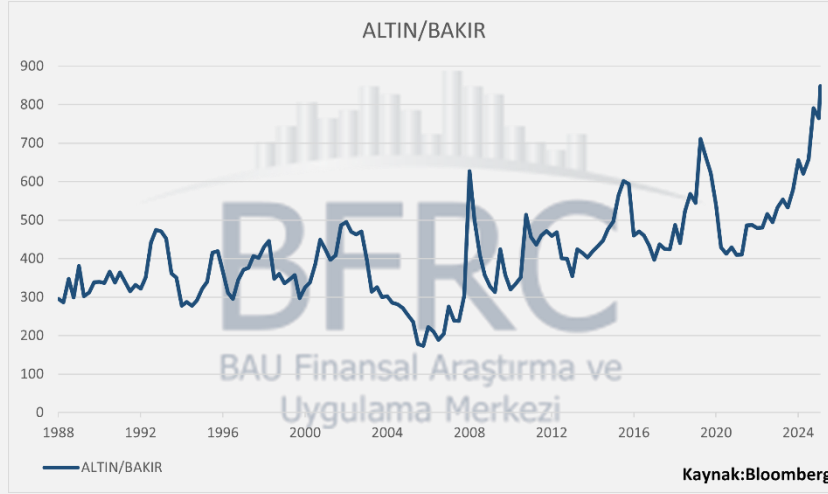
Emtia Piyasalarında Rasyolar ve Döngüler

Bu rapor, rasyo analizini temel alarak değerli metallerin endüstriyel metaller karşısındaki performansını ve gümüşün tarihsel enflasyon döngüsündeki konumunu incelemektedir. Mevcut veriler, rasyoların tarihsel ortalamalardan saparak gümüş lehine yeni bir piyasa dengesine işaret ettiğini göstermektedir.

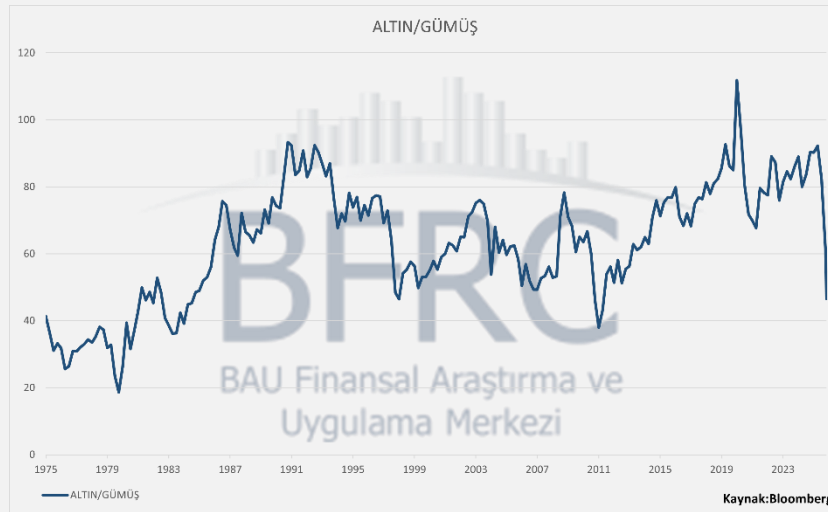
Emtia piyasasına dair finansal kurumların farklılaşmış görüşleri hakimdir. **Altın ve gümüşün** fiyatlamalarına dair bakış açısı **sağlıklı gelişen talep** olduğu yönünde gözükse de; **bakır fiyatları** için kurumlar arasında bir fikir ayrılığı mevcuttur. Bu fikir ayrılıkları temel olarak; fiyat artışlarının tarife savaşları dolayısıyla yapılan **stoklama** kaynaklı spekülatif bir hareket olduğu tezi ile bakır arzının giderek azalması (düşen maden tenörleri, yetersiz yeni saha keşifleri) sonucu oluşacak **arz kıtlığı** beklentisi arasındadır.

Altın için artan talebin temel nedenleri, dünyada tırmanan jeopolitik ve siyasi gerginlikler ile birlikte artan yatırımcıların riskten kaçış davranışı, Trump'ın dış ticarete karşı politikaları ile birlikte başlayan küresel de-dolarizasyon eğilimi, küresel ekonomik yavaşlama ve merkez bankalarının çeşitlendirme stratejisi ile beraber altın rezervlerini artırması. Gümüşün artan talebine ise dünyada gelişen temiz enerji dönüşümü ve yapay zeka (AI) yatırımları katkıda bulunuyor. Nitekim gümüşün çok yüksek elektriksel iletkenlik ve yüksek yansıtıcılık gibi özelliklerine son dönemde daha çok ihtiyaç duyuluyor ve duyulması bekleniyor. Elektronik, güneş paneli üretimi, elektrikli araçlar, yeşil teknoloji ve AI altyapısı yatırımları küresel ekonomik yavaşlamadan pek etkilenmiyor, ayrışıyor. Bu sektörel ayrışma ve ekonomik yapı gümüşe talebi artırıyor.

Küresel Risk İştahı ve Değerli Metal Dengesi: Altın/Bakır ve Altın/Gümüş Rasyosu

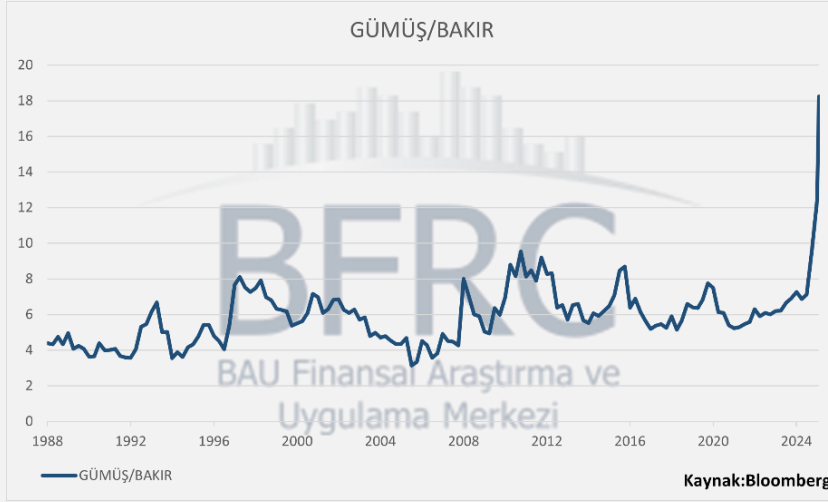

Küresel sanayi üretimindeki zayıf görünümünden olumsuz etkilenen bakırın, güvenli liman olan altına karşı performansı incelendiğinde; rasyodaki sert yükseliş piyasadaki durağanlık endişelerini ve riskten kaçış eğilimini gösteriyor.

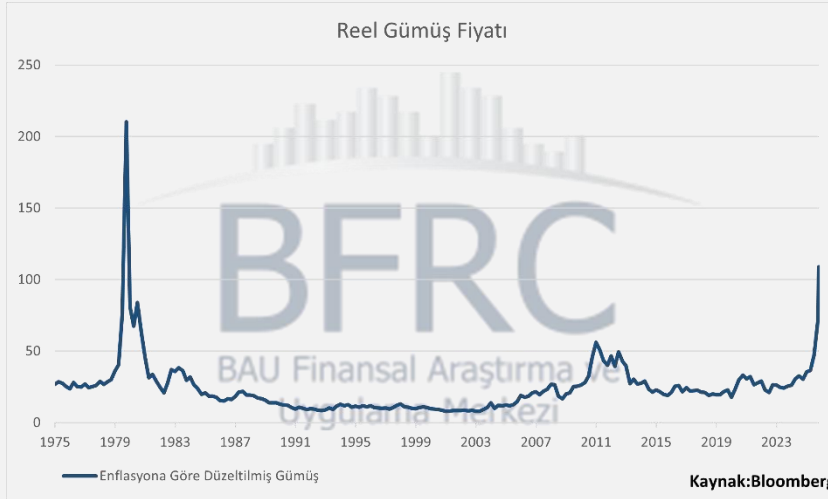

Her ne kadar Altın/Bakır rasyosu riskten kaçış eğilimi gösteriyor gibi dursa da Altın/Gümüş rasyosunda bunun tersi bir davranış görüyoruz. Rasyodaki bu aşağı yönlü hareket (gümüşün altına karşı pozitif ayrışması), alternatif güvenli liman arayışının bu metale sirayet etmesiyle gümüş özelinde artan bir talep olduğunu göstermektedir.

Gümüşün Görel ve Reel Getirisi

Gümüş/Bakır rasyosunda son dönemde yaşanan tarihsel ortalamalardan kopuş, gümüşün altına alternatif güvenli liman özelliğinin güçlenmesinin yanında ekonomik yavaşlamadan etkilenmeyen (yukarıda bahsedilen) sektörlerin gümüş talebinin artarak devam etmesinden kaynaklanmaktadır.

Tarihsel olarak baktığımızda reel gümüş fiyatı, son dönemde yaşanan kayda değer artışa rağmen 1980 yılındaki zirvesinin halen altındadır. Bu durum gümüş fiyatlarının daha da artmasının mümkün olabileceğini göstermektedir.

Sonuç ve Değerlendirme

Bu çalışma, küresel emtia piyasalarındaki mevcut fiyatlamaların sadece spekülatif bir döngüden ibaret olmadığını, aksine çok katmanlı bir yapısal dönüşümün sonucu olduğunu ortaya koymaktadır. Yapılan analizler ve incelenen uluslararası raporlar ışığında şu sonuçlara varılmıştır:

Parasal ve Jeopolitik Güvenlik Hattı (Altın): Altın fiyatlarındaki yükselişin temelinde, ekonomik yavaşlama, jeopolitik ve siyasi belirsizlikler ile tetiklenen güvenli liman ihtiyacı, küresel "de-dolarizasyon" süreci, gelişmekte olan ülke merkez bankalarının rezerv yönetimindeki değişiklikler yatmaktadır.

Gümüşte "Yeşil Enerji" ve Yapısal Açık: Gümüşün endüstriyel metallerden ve diğer değerli metallerden pozitif ayrışması, "Yeşil Enerji Dönüşümü" ile doğrudan ilişkilidir. Özellikle güneş paneli teknolojileri ve yapay zeka altyapısının gerektirdiği yüksek iletkenlik ihtiyacı, gümüş talebini fiyata duyarsız (inelastic) hale getirmiştir. ING ve IEA verilerinin teyit ettiği 5 yıllık aralıksız arz açığı, gümüşün önümüzdeki dönemde "yeni nesil stratejik hammadde" olarak fiyatlanmaya devam edeceğini göstermektedir. Çin'in de gümüşü "stratejik metal" olarak sınıflandırarak ihracatını sınırlandırma kararı alması bu eğilimi desteklemektedir.

Bakırda Arz Şoku Riski: Bakır piyasası, kısa vadeli makroekonomik endişeler (tarife savaşları nedeniyle) ile uzun vadeli fiziksel arz sıkıntısı projeksiyonları arasında bir yol ayrımındadır. IEA'nın öngördüğü %30'luk arz açığı ve Dünya Bankası'nın dikkat çektiği Grasberg madeni gibi operasyonel aksamalar, bakır fiyatlarının mevcut düşük performansının geçici olduğunu düşündürmektedir. Ayrıca Çin'den son dönemde gelen stratejik rezerv artırma kararları da bakır fiyatına dair yukarı yönlü riskleri artırmaktadır.

Kaynakça

- **Bloomberg**
 - **ING Commodities Outlook 2026 Report**
https://think.ing.com/uploads/reports/Commodities_Outlook_2026.pdf
 - **IEA Global Critical Minerals Outlook 2025**
<https://www.iea.org/reports/global-critical-minerals-outlook-2025/overview-of-outlook-for-key-minerals>
 - **World Bank: "Metal Prices Poised to Strengthen Further" (Dec 2025)**
<https://blogs.worldbank.org/en/opendata/metal-prices-poised-to-strengthen-further>
 - **SP Angel Market View (3 Feb 2026)**
<https://www.share-talk.com/sp-angel-todays-market-view-tuesday-3rd-february-2026/>
 - **CarbonCredits**
<https://carboncredits.com/silver-price-today-analysis/>
-